

Punapäänarsku, *Netta rufina* (Pall.), Suomessa ja sen yleisestä levinneisyydestä.

T. A. PUTKONEN

Joulukuun 22 päivänä 1954 saatiin Imatralla Linnankosken kohdalla Vuoksesta kiinni vioittunut ja pakkasen kohmettama outo sorsalintuyskilö. Imatran yhteislyseon oppilas Kirsti Siirma toi sen tämän kirjoittajalle, jonka toimesta se lähetettiin Helsingin yliopiston eläintieteelliseen museoon määrättäväksi ja sen kokoelmissa säilytettäväksi. Täällä todettiin linnun olevan punapäänarsku. Se on täysikasvuinen talvipukuinen koirasyksilö.

Tätä lintulajia tavattiin Suomessa ensi kerran miltei täsmälleen 10 vuotta aikaisemmin. Ahvenanmaalla Föglön Bänöstä ammuttiin nimittäin 21. XII. 1944 talvipukuinen ♂. Tätä löytöä on K. J. VALLE (1945 a, b.) käsitellyt kahdessa kirjoituksessaan ja on samalla valaissut lajin yleistä levinneisyyttä. Muita tämän lintulajin löytöjä ei Suomesta ole tehty.

Täydennyksenä Vallen kirjoituksissa esitettiin Euroopan löytötietoihin mainittakoon esim., että laji esiintyy nyt säännöllisesti jossain määrin jopa pesivänäkin Tanskassa (vrt. VOIPPIO, 1954, s. 23) ja on yleistynyt useissa paikoissa Keski-Eurooppaa (NIETHAMMER, 1951). Tämän keskiaasialais-etelävenäläisen lintulajin pesimisalueen laajenemiseen länteen ja luoteeseen päin lienee syynä, kuten esim. KALELA (1940) on esittänyt, Keski-Aasian alueiden jatkuva kuivuminen ja pohjaveden pinnan aleneminen, joten vesilinnuille sopivat biotoopit vähenevät.

Kirjallisuutta: KALELA, O., 1940, Zur Frage der neuzeitlichen Anreicherung der Brutvogelfauna in Fennoskandien mit besonderer Berücksichtigung der Austrocknung in den früheren Wohngebieten der Arten. *Ornis Fenn.* 17: 41—59. — NIETHAMMER, G., 1951, Arealveränderungen und Bestandsschwankungen mitteleuropäischer Vögel. *Bonner Zool. Beitr.* 2: 17—54. — VALLE, K. J., 1945 a, Punapäänarsku, *Netta rufina* (Pall.), saatu maastamme. *Ornis Fenn.* 22: 31—32. — 1945 b. Punapäänarsku (*Netta rufina*), Suomelle uusi lintulaji. *Luonnon Ystävä* 49: 60—62. — VOIPPIO, P., 1954, Über die gelbfüssigen Silbermöwen Nordwesteuropas. *Acta Soc. pro Fauna et Flora Fenn.* 71: 1: 1—56.

Zusammenfassung: Die Kolbenente, *Netta rufina* (Pall.), in Finnland und ihre allgemeine Verbreitung. Am 22. Dezember 1954 wurde in Imatra (61° 10' N, 28° 47' O) in Südostfinnland ein geschädigter ♂ im Winterkleid ange-

troffen. Das Exemplar wird in den Sammlungen des Zoologischen Museums zu Helsinki aufbewahrt. Dieser Fund ist in Finnland der zweite seiner Art. Das erste Exemplar wurde am 21. Dezember 1944 in den Schären von Åland geschossen. — Der Verfasser bespricht am Schluss kurz die Verbreitung der Art.

Tiedonantoja - Meddelanden Short notes.

Fågeliakttagelser från södra Österbotten. *Cractes infaustus* (L.). 12. X. 1954 iakttogets fem lavskrikor i Oravais, Kukkus.

Coccothraustes coccothraustes (L.) En stenknäck observerades 28. X. 1953 vid Gamla Karleby (R. Casén).

Carduelis carduelis (L.). Sommaren 1954 påträffad häckande i närheten av Gamla Karleby (R. Casén).

Loxia leucoptera Gm. Bändelkorsnäbbar noterades i Vasa 5. XI. samt i Maxmo 7. XI. 1954.

Emberiza calandra L. 7. VII. 1954 sågs en kornsparv i Oravais. Fågeln satt därvid på en elektrisk ledning (A. Simons).

Lullula arborea (L.). 24. IV. 1954 gjordes observation av trädläarka i Gamla Karleby (R. Casén).

Eremophila alpestris (L.). 1. V. 1954 noterades berglärkor i Korsholm, Tölby. 19. IV. 1954 rapporterades denna art från Gamla Karleby (R. Casén).

Lanius excubitor L. En varfågel observerades i Kvevlax 19. IV. 1954.

Locustella naevia (Bodd.). Under tiden 26. V.—4. VI. 1954 hölls en gräshoppsångare under observation i Pörtom kyrkoby. Fågeln vistades i en timotejvall, där den flitigt lät höra sin sång under de sena kvällstimmarerna samt även tidigt på morgonen. Några medlemmar av OA besökte platsen 29. V. och var därvid i tillfälle att höra den vittljudande, monotona sången samt även bese fågeln. Denna, förmodligen en ensam hane, försvann likväl då hästar släpptes på bete i hagen. Senare hördes en gräshoppsångare 18—19. VII. på en annan lokal, där den dock tystnade vid höslåttern 20. VII. (E. Ketola).

Turdus torquatus L. Observerad i Korsholm, Bolot 1. V. 1954.

Limosa lapponica (L.). Myrspov rapporterades 16. V. 1953 från Gamla Karleby (R. Casén).

Lymnocyptes minimus (Brünn.). Iakttagen i Korsholm, Karperö 16. V. 1954.

Streptopelia turtur L. En turturduva sågs 21. X. 1954 i Vasa (L. Österblad).

Porzana porzana (Scop.). I juli månad 1954 hördes småfläckiga sumphönans kännpaka läte på en lokal i närheten av Gamla Karleby (R. Casén).

Rallus aquaticus L. 26. V. 1954 besökte några medlemmar av OA ett litet, vassbevuxet träsk, Babbosträsket, i Korsholm, Västervik, och hörde därvid